

Wymagania semestralne w klasie VI — Semestr I

Wymagania konieczne i podstawowe

Uczeń:

- wyjaśnia, na czym polegała władza despotyczna, podaje przykład,
- określa sposób władzy faraona,
- wyjaśnia, na czym polegała ateńska demokracja, przedstawia zalety demokracji,
- wymienia warstwy społeczne w Egipcie,
- wskazuje na mapie zasięg podbojów Aleksandra Wielkiego,
- omawia postawę Greków wobec zagrożenia,
- tłumaczy pochodzenie słów: cesarz, cesarstwo,
- wymienia miejsca bitew grecko-perskich,
- podaje kilka przyczyn upadku imperium rzymskiego,
- omawia ustrój republikański; wykorzystuje słownictwo: konsul, senat, dyktator,
- opowiada, kim był Karol Wielki, wskazuje na mapie państwo Karola,
- opowiada o dokonaniach Cezara,
- wymienia pierwszego historycznego polskiego władcę,
- wyjaśnia, co to jest lenno, kim był wasal, senior,
- wymienia wydarzenie, dzięki któremu Mieszko I wprowadził swoje państwo do chrześcijańskiej Europy, podaje jego datę
- opowiada o Mieszku I, wymienia plemiona zamieszkujące terytorium jego państwa,
- tłumaczy, na czym polegało rozbięcie dzielnicowe,
- wyjaśnia znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego dla Polski, podaje jego datę,
- wyjaśnia, co to jest: unia personalna, unia realna, podaje przykłady,
- wymienia uprawnienia papieża i cesarza w średniowieczu,
- wyjaśnia znaczenie bitwy pod Grunwaldem, podaje datę
- omawia założenia testamentu Bolesława Krzywoustego, podaje datę,
- tłumaczy, na czym polegała demokracja szlachecka,
- objaśnia znaczenie zjednoczenia ziem dla przyszłości Polski,
- wyjaśnia, na czym polegała wolna elekcja,
- wymienia osiągnięcia króla Kazimierza Wielkiego na polu dyplomacji, gospodarki, prawa,
- wymienia, z kim Polska prowadziła wojny w XVII wieku,
- wyjaśnia przyczyny zbliżenia Polski i Litwy, doprowadzające do zawarcia unii,
- wymienia przyczyny kryzysu państwa polskiego na przełomie XVII i XVIII wieku,
- opisuje przyczyny konfliktu z Krzyżakami,
- wyjaśnia, co to jest konstytucja, wymienia państwo, w którym została uchwalona po raz pierwszy,
- omawia znaczenie hołdu pruskiego, podaje rok,
- podaje datę uchwalenia Konstytucji 3 maja,
- przedstawia strukturę sejmu walnego,
- omawia rolę T. Kościuszki w powstaniu 1794 r.,
- wyjaśnia, na czym polegało pospolite ruszenie,

- wymienia przyczyny prowadzenia wojen przez Polskę w XVII wieku,
- omawia, czym była i w jakim celu została ogłoszona Deklaracja Niepodległości Stanów Zjednoczonych,
- wymienia, jakie prawa gwarantowała społeczeństwu francuskiemu Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela,
- opowiada o powstaniu kościuszkowskim,
- wyjaśnia przyczyny rozbiorów.

Wymagania ponadpodstawowe

Uczeń:

- opisuje, w jaki sposób faraon sprawował władzę i jaka była jego rola w państwie,
- przedstawia sposób funkcjonowania państwa egipskiego,
- tłumaczy, na czym polegały zwyczaje polityczne w Sparcie,
- opisuje podział społeczeństwa w państwie egipskim oraz rolę poszczególnych grup społecznych,
- podaje przyczyny wojen grecko-perskich,
- porównuje zwyczaje polityczne w Atenach i Sparcie,
- opowiada o dokonaniach Aleksandra Wielkiego (posługuje się mapą),
- wyjaśnia, dlaczego Maraton, Termopile, Salamina mają znaczenie symboliczne,
- omawia zasady ustroju republikańskiego i sposób zarządzania państwem rzymskim,
- tworzy charakterystykę Aleksandra Wielkiego,
- tłumaczy termin Pax Romana,
- omawia podboje i rozwój imperium rzymskiego (posługuje się mapą),
- opowiada o losach cesarstwa wschodniego,
- objaśnia znaczenie prawa rzymskiego dla kształtowania się systemów prawnych Europy,
- opisuje organizację państwa Karola Wielkiego,
- ocenia panowanie Karola Wielkiego,
- wyjaśnia, na czym polegał system feudalny,
- omawia terytorium i sposób zarządzania państwem Mieszka 1,
- omawia przyczyny i znaczenie przyjęcia chrztu przez Mieszka 1,
- dokonuje oceny sprawowania rządów przez Bolesława Chrobrego,
- opowiada o rządach Bolesława Chrobrego, wyjaśnia znaczenie jego koronacji i podaje jej datę,
- omawia konsekwencje testamentu Bolesława Krzywoustego,
- wyjaśnia, dlaczego doszło do rozbicia dzielnicowego,
- formułuje wnioski oceniające panowanie Kazimierza Wielkiego,
- omawia rolę Władysława Łokietka w zjednoczeniu ziem polskich, podaje datę jego koronacji,
- wyjaśnia, co to jest lokacja,
- omawia funkcje senatu, izby poselskiej, kompetencje króla i jego pozycję w sejmie,
- uzasadnia przydomek Wielki w odniesieniu do króla Kazimierza,
- przedstawia wady i zalety wolnej elekcji,
- wymienia postanowienia unii lubelskiej,
- charakteryzuje „czasy saskie” w Rzeczypospolitej,

- wyjaśnia znaczenie konfederacji warszawskiej,
- wyjaśnia, na czym polegał absolutyzm oświecony, wymienia państwa, w których panował,
- wymienia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą w XVII wieku,
- wyjaśnia określenia: umowa społeczna, trójpodział władz,
- podaje czas trwania potopu szwedzkiego i rok wybuchu powstania Chmielnickiego,
- opisuje zasady organizacji władzy w Stanach Zjednoczonych na podstawie konstytucji,
- opisuje rolę magnaterii w państwie,
- przedstawia zmiany w ustroju Francji, jakie zaszły po wybuchu rewolucji,
- wymienia przyczyny słabości Rzeczypospolitej w XVII wieku, omawia konsekwencje zasady liberum veto dla sejmowych obrad,
- przedstawia okoliczności uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- przedstawia, jakie zmiany w życiu społeczeństwa i w nauce przyniosło oświecenie,
- omawia przebieg i skutki insurekcji kościuszkowskiej (wykorzystuje mapę).
- wymienia Polaków walczących o niepodległość Stanów Zjednoczonych,
- wyjaśnia, co to jest monarchia konstytucyjna,
- podaje przyczyny zawarcia konfederacji barskiej,
- wyjaśnia, dlaczego targowica stała się symbolem zdrady narodowej.